

Adam Stankiewicz

"Theotokos. Ricerche
interdisciplinari di Mariologia" :
18(2010) nr 2

Salvatoris Mater 14/1/4, 341-342

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

„Theotokos. Ricerche interdisciplinari di Mariologia”

18(2010) nr 2

Włoskie Towarzystwo Mariologiczne, z siedzibą w Rzymie, wydaje periodyk *Theotokos*. Prezentujemy drugi numer z rocznika 2010, który jest poświęcony tematyce obecności kultu Matki Pana w odniesieniu do poszczególnych środowisk i zagadnień obecnych w XII w. W słowie wstępnym Alfonso Langella, zapowiadając główną tematykę numeru, wskazał na obszary zarówno duchowe, jak i kulturowe, w których, w omawianym okresie, dokonywał się rozwój i pogłębienie rozumienia obecności Maryi w życiu chrześcijańskim.

Warto podkreślić, że w omawianym czasie nie tylko oddawano się studium nad osobą Maryi, o czym świadczy artykuł V. Roggero (ss. 371-393) poświęcony wnikliwej analizie dzieła *Sermone* autorstwa Izaaka ze Stella, ale również poprzez osobiste doświadczenie wiary w Kościele i w życiu poszczególnych wierzących. Każdy z nich w odniesieniu do Matki Odkupiciela mógł wyznać i zaświadczyć, że Maryja jest *vita mea tota*; jest całym moim życiem.

Jednym z tych obszarów rozwoju duchowości maryjnej był tzw. fenomen doświadczenia mistycznego. Związany ściśle z życiem osób konsekrowanych, swój wyraz znalazł przede wszystkim w wielu pismach, dziełach poszczególnych osób, w których przedstawiały one swoje przeżycia mistyczne – połączone często z wizjami – w odniesieniu do osoby Matki Odkupiciela. Reprezentantkami tego środowiska były między innymi Gertruda z Polski († 1108), Hildegarda z Bingen († 1098-1179) oraz Elżbieta z Schönau († 1165).

Podjmując ten temat, zarówno F. Asti (ss. 395-431), jak i F. Schiefer (ss. 433-444) zwrócili w swoich artykułach uwagę na bogactwo przeżyć mistycznych w życiu poszczególnych osób, będących wyjątkowym przykładem duchowości maryjnej, jak również nieocenionym i żywym świadectwem wiary.

Innym obszarem, charakteryzującym się rozwojem i pogłębieniem duchowości maryjnej, była modlitwa, której temat rozwinął G. Baroffio (ss. 445-497). Autor w swoim artykule, w odniesieniu do liturgii i pobożności ludowej, dokonując skrupulatnej analizy tekstów litanijnych, inwokacji, sekwencji, hymnów liturgicznych oraz antyfon maryj-

nych, zwrócił szczególną uwagę na to, że w omawianym czasie próbowano łączyć wątki poetyckie z modlitwą, z wyraźnym akcentowaniem tytułów: *Matka, Królowa, Dziewica*, pod którymi Maryja jest przywoływana i czczona.

Również malarstwo, w tym ikonografia, sztuka maryjna w XII stuleciu służyły pogłębieniu duchowości maryjnej w *arti figurative* oraz *via pulchritudinis*.

Oprócz przywołanych zakresów, w których dokonywało się pogłębienie duchowości maryjnej, przyczyniło się do tego również świadectwo Kościoła koptyjskiego odnoszące się do postaci i roli Maryi w historii zbawienia. P. Luisier (ss. 511-531), podejmując tę tematykę, w swoim artykule zwrócił uwagę na to, że wiara Kościoła koptyjskiego odnośnie do Maryi związana jest ściśle z tajemnicą Słowa Wcielonego, co znajduje swój wyraz w terminach obecnych w liturgii: Emmanuel, Bóg-z-nami, wyrażających wiarę w Syna Bożego narodzonego z Dziewicy czystej i świętej.

W końcowej części periodyku S.M. Perrella w artykule poświęconym obecności Matki Odkupiciela w wierze Kościoła podjął temat roli Maryi w dialogu ekumenicznym w świetle dogmatów maryjnych (ss. 569-599). Autor, odnosząc się do dokumentów dialogu ekumenicznego i nauczania Urzędu Nauczycielskiego Kościoła, wskazał, że zarówno prawda o Niepokalanym Poczęciu, jak i o Wniebowzięciu Maryi mogą stanowić wspólny element dialogu między Kościołami, gdyż ukazują przede wszystkim piękno i bogactwo łaski Bożej wyrażającej się w stworzeniu, jakim jest Dziewica z Nazaretu. Maryja bowiem – jak zaznaczył Autor – stanowi najpiękniejszą ilustrację prawdy wiary, która przekracza historyczne podziały pomiędzy chrześcijanami. Jak Perrella zauważył, dwie maryjne prawdy: Niepokalane Poczęcie oraz Wniebowzięcie stanowią objawienie łaski i odbicie Piękna, które zbawia, a którym jest sam Bóg. Dlatego wszystkie Kościoły mogą dzięki Maryi, odkrywając Jej duchowe piękno, dojść do pełniejszego poznania Tego, który stał się Człowiekiem, Jej Syna – Jezusa Chrystusa.

W ostatnim artykule autorstwa I. Schinella podjęta została próba wyjaśnienia niektórych zagadnień dotyczących Maryi i kapłaństwa (ss. 601-626). Zdaniem Autora – odwołującego się między innymi do tekstu *Lumen gentium* Soboru Watykańskiego II – wydaje się rzeczą nader jasną, że gdy zechce się odrzucić identyfikację zachodzącą pomiędzy Maryją a kapłaństwem urzędowym, to trzeba nade wszystko przyjąć relację zachodzącą między Matką Jezusa a kapłaństwem powszechnym wierzących.